

Temat : Dlaczego nie zabrzmiał „złoty róg” ?. Przyczyny zniweczenia myśli o insurekcji narodowej.

Polecenia : Przeczytaj Akt. I scena 30, Akt II w całości, Akt III scena 19

1. Sztuczność i poza w relacjach inteligencji z ludem (Akt I scena 30)

a) Gospodarz podziwia temperament chłopów, ale jednocześnie ich się obawia:
„Temperament gra, zwycięża; tylko im przystawić oręża, zapalni jak sucha słoma; tyko im zabłysnąć nożem, a zapomną o imieniu Bożem - taki rok czterdziesty szósty -...”
„To, co było, może przyjs-”

b) Panu Młodemu wspomnienia o rabacji galicyjskiej zakłócają arkadyjską wizję wsi-
„ Znam to tylko z opowiadań, ale strzegę się tych badań, bo mi trują myśl o polskiej wsi:”

c) inteligenci pamiętają (mimo deklaracji o zapomnieniu) o rzezi z 1846 r wymierzonej ich przodkom przez chłopów.

Pan Młody : „Myśmy wszystko zapomnieli; mego dziadka piłą rznęli...”

Gospodarz : Mego ojca gdzieś zadźgali, gdzieś zatłukli, spopychali; kijakami, motykami krwawiącego przez lód gnali...”

Pan Młody : „Jak to się zmieniają ludzie; jak się wszystko dziwnie plecie.”

d) inteligenci wierzą, że wspólnie z chłopami mogliby podjąć walkę o wyzwolenie ojczyzny, ale nie potrafią się porozumieć.

Gospodarz : „ At, odmienia nas natura; wiara, co jest jeszcze w ludzie, że coś z tego przecie będzie; rok w rok idziem po kołędzie i szukamy i patrzemy, czy co kiedy z tego będzie?”

Wniosek : Sojusz chłopów i inteligencji , potrzebny do walki o wolność ojczyzny, jest jeszcze mało realny. Przede wszystkim wydarzenia z 1846 roku ograniczają możliwość sojuszu. Rabacja galicyjska była dowodem siły chłopów i ich możliwości, które mogą być źle użyte.

2. Brak poczucia odpowiedzialności inteligencji za sprawę narodową (Akt II scena 24)

a) Wernyhora powierzył Gospodarzowi misję rozesłania wici i zgromadzenia uzbrojonego ludu o świcie przed kościołem. Zgromadzeni mają czekać na sygnał , jaki nadejdzie od strony Krakowa. Gospodarz zlekceważył rozkaz Wernyhory i wysłał Jaśka-prostego parobka z bardzo ważną misją zwołania pospolitego ruszenia. (Akt II scena 26). Przekazał także chłopakowi „złoty róg”-symbol myśli narodowej, symbol dowodzenia. Jasiek zgubił „złoty róg”, gdy schylał się po czapkę .

Zabrakło więc hasła do rozpoczęcia walki, gdy kosynierzy zebrali się na drodze. (Akt III scena 19) **Inteligencja zawiodła.**

Wniosek: Czepiec organizuje chłopów do walki. Wiele spodziewa się po wizycie Wernyhory . Jednak bez panów chłopci są bezsilni. Inteligencja jest bierna, skłonna

do uciezki od rzeczywistości, niezdolna do objęcia przywództwa nad narodem. Między miastem a wsią nie ma porozumienia, co podkreślają słowa Radczyni w rozmowie z Kliminą „Wyście sobie, a my sobie Każden sobie rzepkę skrobie.” (Akt I scena 4)